

Hodnocení diplomové práce Pavly Rychetské Postmodernismus v literatuře a ve výtvarném umění.

Práce je z poloviny věnována výkladu a obecným úvahám o problematice jednoho z módních - ismů, postmodernismu, z poloviny projevům téhož v dílech významných představitelů současné evropské literatury (I. Calvino, J. L. Borges, U. Eco). Vzhledem k tomu, že má cokoliv s postmodernismem zmiňovaného, ať již ve smyslu pozitivním či negativním, povahu třaskavé směsi, nemíním jakkoliv debatu bez hranic a konce rozšiřovat otazníky či pochybnostmi, spokojím se s konstatováním, že zjednodušeně řečeno autorka na prvních pětatřiceti stranách představuje několik pojetí postmoderní reflexe společnosti i jedince, kultury, času, architektury, výtvarného umění a literatury, aby dospěla ke známým východiskům většiny předchozích - ismů: jedním z cílů je nalézt „vhodnou cestu nejen ke komplexnějšímu porozumění myšlení a chování současného jedince, současné společnosti a její kultuře, ale také vhodnou cestu, jak jasněji vidět pravidla, která se týkají celku, a jak jasněji vidět detaily, které, spojí-li se dohromady, vytvářejí celistvost, která představuje skrytou harmonii, skutečný mír. Věřím, že studium této problematiky mi otevře takové prostory ve vnímání, které mi pomohou nejen lépe porozumět sobě samé, ale také mi pomohou naučit se lépe orientovat v tomto ne lehce definovatelném světě“ (s. 6 – 7). Volím jako ilustrační myšlenku jednu z mnoha dalších vhodných pasáží k uvedení do tematiky práce napjaté mezi shromážděním a konstatováním mnoha základních východisek a obecných pravd na straně jedné a značnou a nepřehlédnutelnou privátní investicí autorky do obohacení vlastního já. Vyznává-li se postmodernismus z respektu k někdejší avantgardě (nejen umělecké), pak lze jen na okraj téměř libovolně doplňovat manifesty, jména autorů a titulů jejich prací z 20. či 30. let minulého století; důvodů k nespokojenosti, k uměleckým „revolucím“ i revolucím, k rozhořčení a znechucení nebylo tehdy méně než nyní a nebyly jiné. Svět zredukovaný na materiální hodnoty a pekuniární vztahy vždy plodí útěky do slunečních států či na ostrovy utopie a jména tvůrců počínaje Platónem přes Th. Mora, T. Campanellu, J. Swifta, D. Defoea, Marxe, Nietzscheho, Dänikena a jiné nejmenované jsou toho jen nepatrným důkazem; a motivy zrcadel či zrcadlení dominovaly nejednomu literárnímu, výtvarnému či architektonickému dílu silně již za klasicismu. Tedy: nic nového v základech postmodernismu, stále totéž, jak píše autorka: „Text měst, která jsou označena motivem Město a oči, je nepřímým apelem k jedinci, aby skutečnosti, které se každodenně dějí, byly vnímány ne pouze z jednoho pohledu, nýbrž z pohledů několika“ (s. 48).

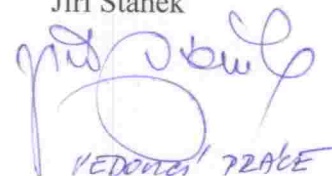
Texty tzv. postmoderní literatury budou pro většinového čtenáře nesrozumitelné, vzdálené, neboť bulvární „život je jinde“, netouží kličkovat mezi brankami „žít“, „žít naplno“, „žít v neurčitosti“, „žít spokojeně“, netouží po rozdrásaném světě bludišť, hádanek, po světě „co by, kdyby...“, chce - coby každý normální člověk - jen žít, tj. bydlet, vydělávat, jíst, kopulovat, spát a alternativní, únikové a jiné světy mu zřejmě budou docela fuk.

Autorka našťestí (pro práci) i nanešťestí (pro sebe) tyto presumpce nesdílí, pro její práci je příznačná nejen poučenost a orientace v rovině obecné, ale intenzivní vnímání rozbitého světa nejistot, jak je zjevné z výkladu autorů citlivě analyzovaných v části literární. Předložená práce je napsána kultivovaně, fundovaně, se značným osobním zaujetím.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat jako výbornou.

V Plzni 22. 7. 2012

Jiří Staněk

VEDOMCI' ZRABE